

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jany Vyletové a soudců JUDr. Anny Grimové a Mgr. Timma Šmehlíka ve věci

žalobkyně: **PROFI CREDIT Czech, a.s.**, IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/14, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátkou JUDr. Kateřinou Perthenovou
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovaná: **Mgr. N. S.**, narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Němcem
sídlem Mendíků 1396/9, 140 00 Praha 4

o zaplacení částky 51 087 Kč s příslušenstvím, o návrhu povinné na zastavení exekuce

o odvolání oprávněné proti usnesení Okresního soudu Plzeň-město ze dne 3. 9. 2018, č. j. 77 EXE 1431/2014-60

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se zrušuje a řízení o návrhu povinné na zastavení exekuce se zastavuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o návrhu povinné na zastavení exekuce před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozhodnutím soud prvního stupně zastavil exekuci vedenou pro vymožení 51 087 Kč proti povinné soudním exekutorem JUDr. Dalimilem Mikou, L.L.M., pod sp. zn. Okresního soudu Plzeň-město 77 EXE 1431/14, sp. zn. soudního exekutora 120 EX 8150/14 (výrok I.). Navazujícími výroky II. až V. uložil oprávněné povinnost zaplatit soudnímu exekutorovi náklady exekuce ve výši 7 865 Kč a povinné její náklady řízení ve výši 4 573,80 Kč. Oprávněné uložil navrátit povinné náklady, které byly vůči ní v exekuci vymoženy ve stejné výši, tj. 4 573,80 Kč, a soudnímu exekutorovi uložil povinné navrátit v exekuci vymožené náklady exekuce ve výši 17 218,30 Kč. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že povinná podala 15. 2. 2018 návrh na zastavení exekuce z důvodu nezpůsobilosti vykonávaného exekučního titulu, kterým je rozhodčí nález rozhodce Mgr. J. F., sp. zn. 103 Rozh 3309/2013-9, který je důvodný. Z připojeného spisu Okresního soudu v Pardubicích, sp. zn. 5 Nc 5032/2014, v němž je založen předmětný rozhodčí spis rozhodce Mgr. F., vyplývá, že pravomoc rozhodce k vydání exekučního titulu se opírá o ujednání obsažené v dodatku ke smlouvě o revolvingovém úvěru, kterou oprávněná a povinná uzavřely 16. 9. 2010. V jeho bodě 18 je sjednána rozhodčí doložka, dle které pravomoc k řešení veškerých sporů mezi účastníky má kterýkoliv z osmi rozhodců v ujednání uvedených (jedním z nich je Mgr. J. F.), kterému žalobci doručí rozhodčí žalobu. Takto sjednaná rozhodčí doložka je neplatná. Je nepřípustná jednak vzhledem k netransparentnosti výběru rozhodce, a také proto, že obchází ustanovení § 13 odst. 2 zákona o rozhodčím řízení, podle něhož pouze stále rozhodčí soudy mohou vydávat své statuty a řády;

Shodu s prvopisem potvrzuje Ludmila Velková.

„výše uvedené společnosti“ (nelze zjistit které) stálými rozhodčími soudy nebyly. Ujednání o rozhodčí smlouvě obsažené nikoliv přímo ve smlouvě o revolvingovém úvěru, ale „ve smluvním ujednání“, postrádá jednoznačnou akceptaci povinnou coby spotřebitelkou, neboť nebylo podepsáno, a je v rozporu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3512/11, podle něhož nelze akceptovat umístění ujednání o rozhodčí doložce do obchodních podmínek spotřebitelských smluv. O nákladech exekuce a nákladech účastníků soud prvního stupně rozhodl podle § 89 e. ř. Zastavení exekuce zavinila oprávněná, které uložil povinnost zaplatit náklady exekuce i náklady povinné. Současně uložil oprávněné navrátit povinné již vymožené náklady a stejnou povinnost uložil soudnímu exekutorovi, pokud jde o vymožené náklady exekuce. Tento postup zdůvodnil odkazem na ustanovení § 271 o. s. ř.

2. Rozhodnutí soudu prvního stupně, a to všechny jeho výroky, napadla oprávněná včasným odvoláním. Soudu prvního stupně vytýká nesprávné právní posouzení věci. Namítá, že nelze užít závěry Nejvyššího soudu z rozhodnutí 31 Cdo 1945/2010 a závěry Ústavního soudu obsažené v rozhodnutích sp. zn. I. ÚS 199/11 a III. ÚS 4084/12, neboť tyto se vztahují k rozhodčím doložkám, které byly upraveny ve smluvních podmínkách úvěrových smluv, ovšem ve zkoumaném případě byla uzavřena samostatná rozhodčí smlouva. Nevztahuje-li se důvod neplatnosti na rozhodčí smlouvu, nemá neplatnost smlouvy (o úvěru) vliv na platnost rozhodčí doložky. Obšírně vysvětluje, proč výše úroku RPSN a smluvních pokut obsažených v úvěrové smlouvě je přiměřená a odpovídající jejich významu. Zdůrazňuje, že rozhodce, který spor mezi účastníky rozhodoval, byl jmenovitě určen v rozhodčí smlouvě a rozhodčí smlouva, již se strany dohodly, že majetkový spor rozhodne jeden z osmi jednoznačně určených rozhodců, kterého vybere účastník, který podá rozhodčí žalobu, platným právním úkonem a nejde o ujednání, které by mělo povahu nepřiměřené a zneužívající klauzule. Navrhla, aby odvolací soud změnil napadené rozhodnutí tak, že se exekuce nezastavuje a oprávněné se přiznává náhrada nákladů „této fáze exekučního řízení“.
3. Povinná ve svém vyjádření k odvolání navrhla potvrzení všech výroků přezkoumávaného rozhodnutí. Poukázala na to, že oprávněná své odvolání odůvodňuje odkazy na zcela nepřiléhavou judikaturu a její argumentace se týká zcela jiného případu, než je případ povinné. Předmětná rozhodčí doložka byla sjednána neplatně a rozhodce neměl pravomoc rozhodčí nález vydat. Skládá-li se rozhodčí doložka z platné a neplatné části, je podle konstantní judikatury neplatná jako celek, a to absolutně. Exekuci, která byla nařízena na základě neplatného exekučního titulu, má být, i přesto že již byla skončena, zastavena dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. Na podporu tohoto názoru odkázala na vícero ustanovení Nejvyššího soudu, z nichž cituje. Zavinění na zastavení exekuce je jednoznačně na straně oprávněné, neboť zde nebyl způsobilý exekuční titul, o čemž oprávněná musela několik let vědět. Proto je správné zavázat ji k náhradě nákladů řízení vůči povinné v souladu s usnesením Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 402/2014 a nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1707/17.
4. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 55c exekučního řádu (e. ř.) ve spojení s ustanovením § 212, 212a o. s. ř., přičemž k projednání odvolání nemusel nařizovat jednání (§ 52 e. ř. ve spojení s § 254 odst. 8 o. s. ř.). Přihlédl k obsahu odvolání oprávněné jakož k vyjádření povinné a dospěl k závěru, že pro věcné rozhodnutí o návrhu povinného na zastavení exekuce nejsou splněny procesní podmínky.
5. Z obsahu spisu soudního exekutora vyplývá, že exekuční řízení bylo zahájeno návrhem oprávněné ze dne 17. 1. 2014 pro vymožení shora v záhlaví uvedeného peněžitého plnění, přičemž exekučním titulem byl rozhodčí nález č. j. 103 Rozh 3309/2013-9, který dne 16. 10. 2013 vydal rozhodce Mgr. J. F. Nařízením a vedením exekuce byl pověřen soudní exekutor JUDr. Dalimil Míka, Exekutorský úřad Klatovy. Vyrozumění soudního exekutora o zahájení exekuce a výzva k dobrovolnému splnění povinnosti byly povinné doručeny 2. 7. 2018. Dne 26. 10. 2016 soudní exekutor vydal vyrozumění o skončení exekuce podle ustanovení § 46 odst. 8 e. ř., neboť pohledávka oprávněného proti povinnému, její příslušenství i náklady exekuce byly zcela vymoženy s tím, že zanikají účinky v průběhu exekuce vydaných exekučních příkazů. Dne

15. 2. 2018 podala povinná návrh na zastavení exekuce z důvodu předjímaného ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., neboť vykonávaný rozhodčí nález není (a nebyl) způsobilým exekučním titulem, a to pro neplatnost rozhodčí doložky a z toho plynoucího nedostatku pravomoci rozhodce. Oprávněná s návrhem na zastavení exekuce nesouhlasila, proto soudní exekutor postoupil návrh povinné exekučnímu soudu, který vydal přezkoumávané rozhodnutí.
6. Nařízení exekuce na základě od počátku nezpůsobilého exekučního titulu je jiným důvodem ve smyslu ust. § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., který činí exekuci nepřipustnou a pro který je prováděnou exekuci třeba zastavit. Povinná se v posuzované věci zastavení exekuce z tohoto důvodu domáhá až poté, co již byla úspěšně provedena a soudnímu exekutorovi podle ustanovení § 51 písm. c) o. s. ř. zaniklo oprávnění k jejímu vedení. Soud prvního stupně vyjádřil názor, že tato skutečnost dle ustálené judikatury věcnému rozhodnutí o návrhu na zastavení exekuce nebrání. Odvolací soud je opačného názoru.
7. Podle ust. § 103 o. s. ř. soud kdykoliv za řízení přihlíží k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé. Podle ust. § 104 odst. 1 o. s. ř., jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví.
8. Starší judikatura Nejvyššího soudu (např. v rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 2421/2004 nebo 20 Cdo 1886/2006), vychází z toho, že existence nařízeného a trvajícího výkonu rozhodnutí (exekuce) je zvláštní podmínkou řízení o návrhu na jeho (jejího) zastavení. Byl-li výkon rozhodnutí (exekuce) již zastaven, nebo nedošlo-li naopak ještě k jeho zahájení, pro řízení o návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) nejsou dány procesní podmínky. Totéž platí, jestliže výkon rozhodnutí zanikl tím, že byl proveden.
9. S těmito judikaturními závěry se odvolací soud ztotožňuje a považuje je za správné. Je si vědom toho, že následná judikatura Nejvyššího soudu, na kterou soud prvního stupně stejně jako povinná odkazuje, dospěla k závěrům opačným; podle těchto rozhodnutí (např. sp. zn. 20 Cdo 2706/2007, 21 Cdo 3266/2013, 20 Cdo 3331/2017) lze exekuci, kdy návrh na její zastavení není odůvodněn skutečnostmi vymezenými v ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) nebo h) o. s. ř., zastavit i poté, co pohledávka s příslušenstvím a náklady exekuce byly vymoženy. Tak je tomu podle rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 3331/2017 právě i tehdy, jestliže je návrh na zastavení exekuce odůvodněn tvrzením povinného, že exekuční titul pro nedostatek pravomoci rozhodce, který jej vydal, nikdy nebyl vykonatelný. Odvolací soud ovšem z dále vyložených důvodů považuje za nezbytné se od této judikatury odchýlit.
10. Zmíněná rozhodnutí dovozují přípustnost zastavení exekuce skončené jejím provedením z jazykového výkladu ustanovení § 268 odst. 1 o. s. ř., dle něhož zastavit výkon rozhodnutí z důvodu uvedeného pod písm. g) (po vydání rozhodnutí zaniklo právo jím přiznané) nelze, pokud byl výkon rozhodnutí proveden. Z absence tohoto zákazu u jiných důvodů pro zastavení výkonu rozhodnutí podle interpretačního pravidla „a contrario“ plyne, že má-li dojít k zastavení výkonu rozhodnutí jinak než podle „písm. g“, jeho provedení tomu nebrání. Jak poznamenal Krajský soud v Plzni ve svém rozhodnutí sp. zn. 14 Co 47/2018, kterým se v otázce přípustnosti zastavení již skončené exekuce rovněž odchyluje od povinným předestřené judikatury, vede taková interpretace k závěrům, které se protíví obecně přijímanému principu, že řízení, které skončilo (a jehož „běh“ nebyl procesně předvídaným postupem obnoven), zastavit nelze. Odvolací soud nezaměňuje zastavení výkonu rozhodnutí, respektive exekuce, se zastavením exekučního řízení. Ovšem i provádění exekuce se realizuje v řízení; jestliže toto již skončilo, rozhodnutí, která mají za následek jeho věcnou změnu (změnu jeho výsledku), podle odvolacího soudu již není možné vydávat. Ostatně ve zmíněném rozhodnutí 20 Cdo 2421/2004 Nejvyšší soud sice rozhodoval až po účinnosti novely č. 554/2004 Sb., kterou bylo ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. o zmíněný zákaz stran důvodu ad g) doplněno, posuzoval přitom ale právní úpravu účinnou před jejím přijetím, tedy úpravu, která výslovný dovětek zakazující zastavení provedené exekuce neobsahovala. Přesto nepřipustnost vedení řízení o zastavení skončené exekuce dovodil.

11. Nezbytnost potřeby zastavit ukončenou exekuci vedenou na základě nezpůsobilého exekučního titulu je pak judikaturou, s níž odvolací soud polemizuje, dána tím, že „*exekuci lze vést výhradně na základě způsobilého exekučního titulu a pro případ, že tomu tak není, musí být exekuce zastavena i poté, co pohledávka, její příslušenství a náklady exekuce byly vymoženy*“. Pouze (následným) zastavením exekuce lze odstranit újmu vzniklou povinnému tím, že na něm bylo vymoženeno plnění, na které oprávněný, případně soudní exekutor, neměli právo. Do doby ukončení exekuce jiným, procesním právem předvídaným způsobem, než vymožením, přetrvává procesní důvod, pro který vymožené plnění náleží oprávněnému (exekutorovi). V případném nalézacím řízení zahájeném povinným jako žalobcem o vydání bezdůvodného obohacení (spočívajícím ve vymoženém plnění) totiž soud nemůže posoudit jako předběžnou otázku, zda byl nebo nebyl dán důvod pro zastavení exekuce.
12. Odvolací soud se domnívá, že skutečnost, že exekuce je vedena bez existence vykonatelného exekučního titulu jakožto pro ni nezbytného podkladu, možnost jejího zastavení po skončení exekučního řízení, sama neodůvodňuje. Není-li výkonu způsobilého rozhodnutí, exekuce neměla být nařízena, a stalo-li se tak, měla být v průběhu exekučního řízení zastavena, neboť její další vedení je nepřipustné. Lze si ovšem představit i jiné důvody, pro které nelze exekuci (potažmo exekuční řízení vůbec) vést, typicky pro absenci podmínek řízení. Bude-li například vedeno exekuční řízení s účastníkem, který nemá procesní způsobilost či tuto během řízení ztratí, a tato vada řízení bude až do jeho skončení pominuta, nebude již možné (s výjimkou postupu podle mimořádných opravných prostředků), závadný stav v daném řízení nijak napravit. Opačný přístup by znamenal naprosté ochromení principů právní jistoty. Dle odvolacího soudu není dán žádný relevantní důvod, proč by se právě jen v případě nápravy objektivnímu právu odporujícímu stavu, vzniklému nařízením exekuce na podkladě nezpůsobilého exekučního titulu, mělo postupovat jinak, než v případech jiných, ve svých důsledcích srovnatelných pochybení.
13. Pokud jde o argument, dle něhož bez „odklizení“ neoprávněně vedené exekuce by se povinný nemohl domáhat vrácení vymoženého plnění, podle odvolacího soudu platí, že (skončená) exekuce je právním titulem pouze k plnění, kterého se oprávněnému (soudním exekutorovi) od povinného dostalo na upokojení nároků, které až v exekučním řízení vznikly, tj. náklady exekuce a náklady oprávněného. Existence (či neexistence) samotné v exekuci vymáhané pohledávky oprávněného není provedením exekuce (její přípustností) nijak dotčena; nárok oprávněného na přijetí tohoto plnění má (nebo nemá) svůj původ v právu hmotném. Jinými slovy, pokud oprávněný v exekuci vymáhané právo nikdy neměl, úspěšně provedená exekuce mu nově žádné právo k přijatému plnění nezakládá a takové plnění je bezdůvodným obohacením oprávněného. (viz rozhodnutí velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia NS sp. zn. 31 Cdo 3309/2011 – „*je tedy zřejmé, že pokud žalovaný – ať již dobrovolně nebo ve vykonávacím řízení – splní na základě pravomocného rozsudku uloženou povinnost, pak v případě, že tato povinnost podle hmotného práva skutečně existovala, zaniká splněním. Jestliže neexistovala (k rozporu rozsudku se skutečným hmotněprávním stavem může dojít např. pro neunesení důkazního břemene, při rozsudcích pro uznání a zmeškání apod.)*“, získává žalobce na úkor žalovaného bezdůvodné obohacení“). Z literatury lze zmínit J. Petrova in Hulmák M. a kol. Občanský zákoník VI, C.H. Beck 2014, s. 1865, který uvádí „*Výkon rozhodnutí ani exekuce nezakládají právní důvod pro to, aby si oprávněný mohl výtěžek ponechat*.“
14. S výjimkou vymožených nákladů exekuce a oprávněného tudíž k tomu, aby byl povinný úspěšný s případnou žalobou na vydání bezdůvodného obohacení, exekuci „odklízet“ jejím ex post provedením zastavením není zapotřebí. Povinnému by samozřejmě bránilo v úspěchu její žaloby pravomocné rozhodnutí vydané v nalézacím řízení, kterým bylo oprávněnému vymožené plnění přisouzeno. Ani tato skutečnost ovšem potřebu následného zastavení exekuce nezakládá. Zastavení exekuce se rozhodnutí vydaného v nalézacím řízení stran přezkumu jeho existence či věcné správnosti nijak dotknout nemůže. A v nyní posuzované věci je návrh povinné na zastavení exekuce opřen o argument, že žádné takové rozhodnutí neexistuje; vykonávaný rozhodčí nález byl podle povinné vydán bez potřebné pravomoci rozhodce. Nepředstavuje tak překážku, která by povinné bránila se vydání bezdůvodného obohacení domáhat.

15. Zastavení exekuce jakožto nezbytného předpokladu k tomu, aby povinná mohla požadovat vrácení vymoženého plnění, lze proto dovodit pouze ve vztahu k vymoženým nákladům. Odvolací soud je ovšem opět přesvědčen, že tato skutečnost dostatečně neodůvodňuje správnost judikaturou zvoleného řešení. Jeho důsledkem je totiž (zřejmě) časově neomezená možnost povinných, bez využití obvyklých procesních prostředků (návrh na zastavení prováděné exekuce), dosáhnout změny v právech a povinnostech účastníků řízení, které se již léta nevede. To vedle již zmíněného popření požadavku právní jistoty účastníků řízení představuje rovněž popření zásady *vigilantibus iura scripta sunt*, neboť to byla především povinná, kdo se tvrzenému zásahu do jeho práv spočívajícímu v neoprávněně vedené exekuci měla bránit, a to včas. Nelze také pominout, že zmíněná judikatura nedává žádnou odpověď na otázku, zda závěry z ní dovozované (právo povinného požadovat vymožené náklady), se prosadí i tehdy, nebude-li procením titulem k jejich přijetí příkaz k úhradě nákladů exekuce (jako v souzené věci), nýbrž nákladové výroky rozhodnutí o zastavení exekuce, která může být dříve, než bude podán návrh na její zastavení pro nevykonatelnost exekučního titulu, zastavena z jiných důvodů. Ve vztahu k přezkoumávané věci pak dle odvolacího soudu rovněž nelze pominout, že exekuce byla proti povinné vedena po dobu bezmála tří let. Jestliže povinná zůstala nečinná a zastavení takto dlouho vedené exekuce nenavrhla (čehož důsledkem by nutně bylo, že by nehradila exekuční náklady oprávněné ani náklady exekuce a případně již vymožená plnění na jejich úhradu by jí byly vráceny), odvolacímu soudu se nejeví nemožnost domáhat se jejich vrácení nyní (po skončení exekuce) jako odporující spravedlivému uspořádání vztahů mezi účastníky.
16. Ze sdělených důvodů odvolací soud uzavírá, že byla-li exekuce skončena předtím, než povinná navrhla její zastavení z důvodu od počátku dané nevykonatelnosti exekučního titulu, nejsou pro rozhodnutí o takovém návrhu dány procesní podmínky, přičemž jde o takový nedostatek podmínek řízení, který odstranit nelze (exekuce je skončena) a řízení o návrhu povinné je nutno zastavit. Jelikož tak soud prvního stupně neučinil, zatížil řízení vadou ve smyslu ust. § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř., pro kterou odvolacímu soudu nezbylo, než přezkoumávané rozhodnutí zrušit a řízení zastavit postupem předjímaným v ust. § 221 odst. 1 písm. c) o. s. ř.
17. O nákladech řízení (o návrhu na zastavení exekuce) před soudy obou stupňů odvolací soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. per analogiam a to ve spojení s ustanovením § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže řízení bylo zastaveno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř., přičemž o přípustnosti dovolání je oprávněn rozhodovat pouze dovolací soud.

Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky, prostřednictvím soudu prvního stupně, do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení.

Plzeň 29. listopadu 2018

JUDr. Jana Vyletová v. r.
předsedkyně senátu